

2024/1235

26.4.2024

ΚΑΤ' ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΗ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2024/1235 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 12ης Μαρτίου 2024

για την τροποποίηση του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2022/126 για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τους κανόνες σχετικά με την αναλογία για το πρότυπο 1 της καλής γεωργικής και περιβαλλοντικής κατάστασης των εκτάσεων (ΚΓΠΚ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 2021, σχετικά με τη θέσπιση κανόνων για τη στήριξη των στρατηγικών σχεδίων που πρέπει να καταρτίζονται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής (στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ) και να χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 13 παράγραφος 3,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2022/126 της Επιτροπής ⁽²⁾ καθορίζει κανόνες σχετικά με την αναλογία για το πρότυπο 1 της καλής γεωργικής και περιβαλλοντικής κατάστασης των εκτάσεων (ΚΓΠΚ). Σύμφωνα με το πρότυπο αυτό, απαιτείται η διατήρηση των μόνιμων βοσκοτόπων με βάση την αναλογία μόνιμων βοσκοτόπων σε σχέση με τη γεωργική έκταση, η οποία συγκρίνεται με το έτος αναφοράς 2018. Όταν η αναλογία των μόνιμων βοσκοτόπων σε σχέση με τη γεωργική έκταση έχει μειωθεί κατά περισσότερο από 5 % σε σύγκριση με το έτος αναφοράς 2018, το οικείο κράτος μέλος επιβάλλει την υποχρέωση εκ νέου μετατροπής γης σε μόνιμο βοσκότοπο ή δημιουργίας έκτασης μόνιμου βοσκότοπου σε μερικούς ή όλους τους γεωργούς που έχουν στη διάθεσή τους γη η οποία είχε μετατραπεί από μόνιμο βοσκότοπο σε γη για άλλες χρήσεις.
- (2) Σε ορισμένα κράτη μέλη, τα γεωργικά συστήματα επηρεάστηκαν από διαρθρωτικές αλλαγές, ιδίως λόγω της μείωσης του ζωικού κεφαλαίου και της ελάττωσης του αριθμού των γεωργών που ειδικεύονται στη ζωική παραγωγή. Ως εκ τούτου, η ανάγκη για χορτονομές έχει μειωθεί και οι γεωργοί έχουν εγκαταλείψει την παραγωγή αγρωστωδών και ποωδών κτηνοτροφικών φυτών και έχουν στραφεί προς άλλες καλλιέργειες, διαφορετικές από εκείνες που απαιτούνται για τη σίτιση εκτρεφόμενων ζώων. Όταν έχουν γίνει τέτοιες επιλογές, είναι όλο και πιο δύσκολο για τους γεωργούς να τηρήσουν την υποχρέωση δημιουργίας ή εκ νέου δημιουργίας μόνιμων βοσκοτόπων διατηρώντας παράλληλα την οικονομική τους βιωσιμότητα. Δεδομένου ότι η μετάβαση από τη ζωική παραγωγή σε αρόσιμες καλλιέργειες διαφορετικές από εκείνες που απαιτούνται για τη σίτιση των ζώων πραγματοποιείται σταδιακά από το 2018 και μετά, οι επακόλουθες διαρθρωτικές αλλαγές στα γεωργικά συστήματα (και οι συναφείς δυσκολίες) ενδέχεται να έχουν γίνει πλήρως ορατές μόλις πρόσφατα.
- (3) Για να διασφαλιστούν ισότιμοι όροι ανταγωνισμού μεταξύ των διαφόρων κρατών μελών που επηρεάζονται από τις εν λόγω διαρθρωτικές αλλαγές σε διαφορετικό βαθμό, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να προσαρμόσουν την αναλογία αναφοράς κατά την περίοδο προγραμματισμού 2023-2027 μία φορά, ώστε να ληφθεί υπόψη η μείωση της έκτασης των μόνιμων βοσκοτόπων λόγω διαρθρωτικών αλλαγών που σημειώνονται στα γεωργικά τους συστήματα από το 2019. Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η εν λόγω προσαρμογή παραμένει αναλογική και σύμφωνη με τον κύριο στόχο του προτύπου ΚΓΠΚ 1, η προσαρμογή θα πρέπει να περιορίζεται στις αλλαγές που επήλθαν στην έκταση των μόνιμων βοσκοτόπων λόγω των διαρθρωτικών αλλαγών στα γεωργικά συστήματα του οικείου κράτους μέλους. Για να διασφαλιστεί η συνεκτικότητα των αξιολογήσεων που αφορούν τις διαρθρωτικές αλλαγές στα γεωργικά συστήματα και τη μείωση της έκτασης των μόνιμων βοσκοτόπων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να βασίζονται τις αξιολογήσεις τους στα πλέον πρόσφατα διαθέσιμα δεδομένα. Θα πρέπει να χρησιμοποιούν ως βάση για τις αξιολογήσεις τους περίοδο 5 συναπτών ετών, η οποία θα αρχίζει το νωρίτερο το 2019.

⁽¹⁾ ΕΕ L 435 της 6.12.2021, σ. 1.

⁽²⁾ Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2022/126 της Επιτροπής, της 7ης Δεκεμβρίου 2021, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με πρόσθετες απαιτήσεις για ορισμένους τύπους παρέμβασης που καθορίζονται από τα κράτη μέλη στα στρατηγικά τους σχέδια για την ΚΓΠ για την περίοδο 2023 έως 2027 δυνάμει του εν λόγω κανονισμού, καθώς και με κανόνες σχετικά με την αναλογία για το πρότυπο 1 της καλής γεωργικής και περιβαλλοντικής κατάστασης των εκτάσεων (ΚΓΠΚ) (ΕΕ L 20 της 31.1.2022, σ. 52).

- (4) Μολονότι η αναλογία αναφοράς και η ετήσια αναλογία των μόνιμων βοσκοτόπων καθορίζονται με βάση τις δηλωθείσες εκτάσεις μόνιμων βοσκοτόπων, η εμπειρία δείχνει ότι ενδέχεται να υπάρχουν εκτάσεις μόνιμων βοσκοτόπων που δεν έχουν δηλωθεί σε ένα δεδομένο έτος για άμεσες ενισχύσεις, και είναι καταχωρισμένες ως γεωργικές εκτάσεις στο σύστημα αναγνώρισης αγροτεμαχίων (ΣΑΑ) που θεσπίστηκε σύμφωνα με το άρθρο 68 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁾. Οι εν λόγω μη δηλωθείσες εκτάσεις μόνιμων βοσκοτόπων συμβάλλουν επίσης στη διατήρηση του αποθέματος άνθρακα, που αποτελεί τον κύριο στόχο του προτύπου ΚΓΠΚ 1. Σχετικά με την αναλογικότητα της εφαρμογής του προτύπου ΚΓΠΚ 1, ιδίως όσον αφορά τις υποχρεώσεις εκ νέου μετατροπής εκτάσεων σε μόνιμους βοσκοτόπους ή δημιουργίας εκτάσεων μόνιμων βοσκοτόπων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να αποφασίζουν ότι οι εν λόγω υποχρεώσεις επιβάλλονται σε επίπεδο εκμετάλλευσης μόνο στον βαθμό που η ανάγκη για εκ νέου μετατροπή γης σε μόνιμους βοσκοτόπους ή για τη δημιουργία εκτάσεων μόνιμων βοσκοτόπων σε ένα δεδομένο έτος υπερβαίνει την έκταση των μόνιμων βοσκοτόπων που έχουν καταχωριστεί ως γεωργική έκταση στο ΣΑΑ αλλά δεν έχουν δηλωθεί για άμεσες ενισχύσεις κατά το ίδιο έτος. Για να διασφαλιστεί ο ορθός ποσοτικός προσδιορισμός, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη μόνον οι μη δηλωθείσες εκτάσεις μόνιμων βοσκοτόπων που παραμένουν καταχωρισμένες ως γεωργικές εκτάσεις στο ΣΑΑ.
- (5) Όταν οι γεωργοί έχουν εκχερσώσει εγκαταλελειμμένες εκτάσεις με σκοπό τη μετατροπή τους σε εκτάσεις αροτραίων καλλιεργειών, η συνολική γεωργική έκταση μπορεί να αυξηθεί, γεγονός που μπορεί να οδηγήσει σε μείωση της ετήσιας αναλογίας μόνιμων βοσκοτόπων πέραν εκείνης που επιτρέπεται βάσει του προτύπου ΚΓΠΚ 1, όπως ορίζεται στο παράρτημα ΙΙΙ του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115. Ωστόσο, δεδομένου ότι η εν λόγω μείωση δεν οφείλεται στη μετατροπή εκτάσεων μόνιμων βοσκοτόπων σε γη για άλλες χρήσεις, αλλά στην αύξηση της συνολικής γεωργικής έκτασης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν αν θα επιβάλουν σε επίπεδο εκμετάλλευσης υποχρεώσεις εκ νέου μετατροπής ή υποχρεώσεις για τη δημιουργία έκτασης μόνιμων βοσκοτόπων μόνο στον βαθμό που η μείωση της αναλογίας των μόνιμων βοσκοτόπων σε ένα δεδομένο έτος κατά περισσότερο από 5 %, στο επίπεδο στο οποίο εφαρμόζεται το πρότυπο ΚΓΠΚ 1, δεν οφείλεται στην αύξηση της συνολικής γεωργικής έκτασης.
- (6) Θα πρέπει να προβλεφθούν περαιτέρω παρεκκλίσεις από την υποχρέωση επιβολής, σε επίπεδο εκμετάλλευσης, υποχρέωσης για την εκ νέου μετατροπή μιας έκτασης σε μόνιμο βοσκοτόπο ή για τη δημιουργία έκτασης μόνιμου βοσκοτόπου για περιπτώσεις στις οποίες η μείωση της αναλογίας των μόνιμων βοσκοτόπων κάτω από το όριο του 5 % δεν οφείλεται στη μετατροπή εκτάσεων μόνιμων βοσκοτόπων σε γη για άλλες γεωργικές χρήσεις, όπως αρδύσιμη γη ή γη με μόνιμες καλλιέργειες.
- (7) Ως εκ τούτου, ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2022/126 θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.
- (8) Δεδομένου ότι οι κανόνες που θεσπίζονται στον παρόντα κανονισμό καθορίζουν αν θα πρέπει να επιβληθούν υποχρεώσεις εκ νέου μετατροπής ή υποχρεώσεις δημιουργίας έκτασης μόνιμου βοσκοτόπου στο επίπεδο της εκμετάλλευσης για το έτος υποβολής αιτήσεων 2024, είναι σημαντικό να θεσπιστούν οι κανόνες αυτοί το συντομότερο δυνατόν, ώστε να καταστεί δυνατός ο κατάλληλος προγραμματισμός από τους γεωργούς και η εξέταση από τις αρμόδιες αρχές. Ως εκ τούτου, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να αρχίσει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.
- (9) Δεδομένου ότι το έτος υποβολής αιτήσεων 2024 άρχισε την 1η Ιανουαρίου 2024, το άρθρο 1 σημεία 2 και 3 του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2024, ώστε να διασφαλιστεί η ασφάλεια δικαίου για τους γεωργούς και τους άλλους δικαιούχους τους οποίους αφορά το πρότυπο ΚΓΠΚ 1,

ΕΞΕΛΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Τροποποιήσεις του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2022/126

Το άρθρο 48 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2022/126 τροποποιείται ως εξής:

- 1) μετά την παράγραφο 1 παρεμβάλλεται η ακόλουθη παράγραφος:

«1α. Όταν η έκταση των μόνιμων βοσκοτόπων που αναφέρεται στην παράγραφο 1 δεύτερο εδάφιο στοιχείο α) έχει μειωθεί λόγω διαρθρωτικών αλλαγών στα γεωργικά συστήματα ενός κράτους μέλους, οι οποίες οφείλονται σε σημαντική μείωση της ζωικής παραγωγής με αποτέλεσμα τη σημαντική μείωση της ανάγκης για ζωοτροφές και τη βόσκηση ζώων στο εν λόγω κράτος μέλος, το οικείο κράτος μέλος μπορεί, άπαξ κατά την περίοδο προγραμματισμού 2023-2027, να προσαρμόσει την αναλογία αναφοράς που καθορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 1 ώστε να ληφθεί υπόψη η μείωση στο μέγεθος της έκτασης μόνιμων βοσκοτόπων.

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/2116 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 2021, σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 (ΕΕ L 435 της 6.12.2021, σ. 187).

Η προσαρμογή της έκτασης των μόνιμων βοσκοτόπων που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο αντιστοιχεί στη μείωση της έκτασης των μόνιμων βοσκοτόπων η οποία καταλογίζεται στις διαρθρωτικές αλλαγές στα γεωργικά συστήματα στο επίπεδο στο οποίο εφαρμόζεται το πρότυπο ΚΓΠΚ 1 στο οικείο κράτος μέλος.

Τα κράτη μέλη αξιολογούν τη μείωση του μεγέθους της έκτασης των μόνιμων βοσκοτόπων και τις διαρθρωτικές αλλαγές στα γεωργικά συστήματα βάσει περιόδου 5 συναπτόν ετών που αρχίζει το νωρίτερο το 2019.»

- 2) στην παράγραφο 3 προστίθεται το ακόλουθο τρίτο εδάφιο:

«Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο, τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν να επιβάλουν σε επίπεδο εκμετάλλευσης τις υποχρεώσεις εκ νέου μετατροπής γης σε μόνιμους βοσκότοπους ή δημιουργίας έκτασης μόνιμου βοσκότοπου μόνο στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) όταν, και στον βαθμό που η έκταση η οποία πρόκειται να μετατραπεί εκ νέου σε έκταση μόνιμου βοσκότοπου ή στην οποία πρόκειται να δημιουργηθεί μόνιμος βοσκότοπος σε ένα δεδομένο έτος υπερβαίνει την έκταση των μόνιμων βοσκοτόπων που έχει καταχωριστεί ως γεωργική έκταση στο σύστημα αναγνώρισης αγροτεμαχίων που αναφέρεται στο άρθρο 68 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116 και δεν έχει δηλωθεί με σκοπό τη λήψη στήριξης σύμφωνα με τύπο παρέμβασης που προβλέπεται στον τίτλο III κεφάλαιο II του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 κατά το εν λόγω έτος από τους δικαιούχους·

β) όταν, και στον βαθμό που η μείωση της αναλογίας των μόνιμων βοσκοτόπων σε ένα δεδομένο έτος κατά περισσότερο από 5 %, στο επίπεδο στο οποίο εφαρμόζεται το πρότυπο ΚΓΠΚ 1, δεν οφείλεται σε αύξηση της συνολικής γεωργικής έκτασης που δηλώθηκε κατά το ίδιο έτος.»

- 3) η παράγραφος 4 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«4. Η παράγραφος 3 πρώτο εδάφιο δεν εφαρμόζεται όταν η μείωση κάτω από το όριο του 5 % είναι αποτέλεσμα:

α) ανειλημμένων δεσμεύσεων ή υποχρεώσεων, όπως αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 4 στοιχεία β) και γ) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115, λόγω των οποίων δεν εκτελείται πλέον γεωργική δραστηριότητα στις συγκεκριμένες εκτάσεις, και οι οποίες δεν περιλαμβάνουν φυτείες χριστουγεννιάτικων δέντρων ή καλλιέργειες ή δένδρα για την παραγωγή ενέργειας· ή

β) μετατροπής έκτασης μόνιμων βοσκοτόπων σε γη για άλλες χρήσεις εκτός της γεωργικής δραστηριότητας, όπως ορίζεται στα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ, και η σχετική έκταση δεν αποτελεί πλέον γεωργική έκταση όπως ορίζεται στα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ.».

Άρθρο 2

Έναρξη ισχύος και εφαρμογή

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Το άρθρο 1 σημεία 2 και 3 εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2024.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 12 Μαρτίου 2024.

Για την Επιτροπή
Η Πρόεδρος
Ursula VON DER LEYEN